

FOGLALAT: Magyar-Erdélyország és Moldva (kinevezések; Somogy megyei megtisztelés; honi nyugpénztintézet legújabb fenső szabályozása; a pesti n. casino közgyűlési határnapja; pozsonyi, brassói és ipar-hírek; dec. időjárat) Ausztria. Franciaország (Lajos Fülöp élete elleni újabb merénylet; a kamrák megnyitása; királyi beszéd; Fr. ország jelen viszonyai; a parisi ügyvédkar; elegy.) Portugália (népszerű követválasztások; liszaboni inség 'a' t.) Spanyolország (cortesgyűlési munkálatok fölötti elmélkedés; országviszonyok; Jelszky gr. elfogatása; 'a' t.) Németország. (hannoverai trónöröklési házi törvény; ál. Lowther; elegy.) Anglia. (Shakespeare utódjai; Bartlett család.) Schweiz. Gabonaár. Pénzkelet.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Ó es. k. felsége dec. 17-ikéről kelt legfens. határozata által a' lemergi görög egyesült székes káptalannál nagyprépostlá eddigi dékán Barwinski Márton, dékáná eddigi iskolás kanonok Bachenski Jánost, 's ennek helyébe iskolás kanonokká Jochimovitz Gergely theol. professorát méltóztatott kinevezni.

Ó es. k. felsége dec. 27-ik legf. határozata szerint 'Sigray Filep grófot, a' theréziai ns. akadémia növendékét es. k. helyettes apróddá mélt. kinevezni.

Megeyi megtisztelés. Sárdi Somsich Miklós urat, ki már három országgyűlésen fáradozott, ez utóbbi hosszúságú országgyűlésről hazatérte napján számos tisztelőji Kaposvárott szövevényes estli hangszóval üdvözlék meg, 's e' tiszteletet megörökíteni is akarván, e' végre egy emlékszerlegre aláírást nyitottak, 's vetélkedve a' hozzá járulhatásban rövid idő alatt nyolczvanon felül voltak a' rokonérzetű aláírók, 's a' serleg Pesten, igen díszesen, három font nehézséget meghaladó tiszta ezüsthől, gazdag aranyozattal elkészült. Fődelén fogantékul szolgál Somogy megye címere; — öblén következő írás olvasható: Saardi Somsich Miklós urnak. tek ns. Somogy vármegye három országgyűlésen rendületlen követének, Hazánk mindenkor hívének, érdemei élénkebb jeléül ajánlák, rokonérzetű tisztelőji. — Ezen serleg a' megtiszteltnek saját lakásán Sárdon mult aug. 17-kén Zichy Ferencz köz szerzetű tb. jeles szónoklata mellett, mintegy hatvan és több aláíró ott létében a' legérzékenyebb jelenetek között nyújtott által. A' megtisztelt táblabíró ur, lelkes érzelmet lehellő beszéddel válaszolván, a' következőt fényes esti lakoma alatt a' szokott áltadási szertartások mellett több lelkes áldomással ürültek a' pezsgő poharak.

Kolozsvár ott. Ó es. k. felsége méltóztatott szamosújvári váraparancsnok báró Jozsinczi József urat (kit ennek előtte nagy arany érdempénzzel jutalmazott vala) 43 esztendei hív. szolgálatja tekintetéből, tulajdon kérelmére 600 pengő forint évi nyugpénzzel nyugalmazni. E. H.

Zágráb: mult év utolsó napján adta által a' bán Vlasich Ferencz b. Waldstättenb. vezér-örnagynak az 1836-iki jul. 2-án Izachichnál a' bosnyákokkal történt ütközetkor kitüntetését vezéri érdemeiért nyert Leopold-rendet; kiosztván ugyanekkor, a' király ó felsége mult évi sept. 16-áról kelt legf. rendelete következtében, némelly ugyanott magokat kijelölt vitézeknek az ezüst érdempénzeket; kiknek nevei következők: Wlajsawlicz Arzin és Zubovich Péter az ottocsányi határezredtől; Rodich Rade az ogulini határezredtől; és Forchheim József tűzszerész (Feuerwerker); következők pedig fejenként egy egy aranyat kaptak; Zdurich János örmester, Pawichich Balázs és Cherek Fülep káplárok és Sekulich Vid lövész a' likkai határezredtől; Robich Markó és Diklich Iván lövészek; Rukavina Jákob és Bobich Iván köztvétezek, Banich György és Jurkovich Tamás örmesterek, Dmitrassinovich István kadet; Balenovic Antal káplár; Knesovich Maksz, Gullan Radovan, Konchar Simon és Chorák György közlegények az ottocsányi határezrednél; Polyák Venczel, Czernkovich György, Mirich Boxo és Wukovich Wuk az ogulini határezrednél; — Bellauch József pattantyús a' 4-ik sz. ezrednél. Az általadás napján ó exja nagy ebédet adott, mellyre a' helybeli katonai parancsnokság 's tiszti kar, valamint a' megjutalmazott legénység is hivatalos vala.

Az ó es. 's kir. Felsége által kegyelmesen megerősített magyar nyugpénzi intézet. Hogy a' magyar nyugpénzi intézet jótéteményei az abból részesülő családok javára állandóul biztosítsanak, tőkéje, melly az idők mostohasága miatt igen szenvedett, erősebben alapítsassék, 's eredeti szerkezetének fogyatkozásai, mellyek 39 évi tapasztalás után felfödöztek, sikeresen megörvösoltassanak, az Intézet választottsága jövendőre a' fenálló szabályokban (statutumokban) következő, 's legfelsőbb helyre fölterjesztendő, változtatásokat tenni jónak és szükségesnek látá, u. m. 1) A' tagokká fölvetés ezentul nemesekre, egyházi személyekre, művészekre, kereskedőkre, 's polgárokra is kiterjesztetik. — 2) Az Intézet eddigi 2-dik osztálya a' részvényesek híjánja miatt egészen megszüntetik, 's ezentul csak egy osztály létszen. — 3) Az 50-dik évet meghaladt tagok, ha házasságra lépnek, kötelezettek nőik keresztlevelét, az azok részire reménylendő nyugpénz elvesztése alatt, azonnal beküldeni, 's ha a' nő 10 évvel ifjabb lenne a' házassalónál, a' 10-dik évet haladó minden évre házassági taksa fejében, és pedig: a' 11-dik évtől bezárólag a' 15-dikig minden évtől 5 fr. a' 16-diktől 20-dikig 7 fr. a' 21-től 25-ig 10 fr. a' 26-től 30-ig 15 fr. a' 31-től 35-ig 21 fr. a' 36-től 40-ig 28 fr. egyszerre és egyszer lefizetni, melly fizetés azon esetben, ha a' tag, nőjének holtá után még ifjabbat venne feleségül, az e' részben újlag fizetendő tartozásba fog számíttatni. E' tartozásul mindazáltal mentek az olly tagok, kik az Intézetből már nyugpénzben részesülő özvegygel lépnek házasságra. — 4) Taggá csak

ugy vétetik föl valaki, ha a' 200 fr. alap v. gyökértőkét 's a' 30-dik éven felül levő évekért járó pótlékpénzt, valamint az említett házassági taksát is egészen, vagy legalább ennek negyed részét, az évenkénti segédpénzt 's kamatokat pedig fél esztendőre előre befizetendi. — 5) A' felmaradt tőkerészeknek két esztendő alatt négy félévi szakaszban, a' folyó fizetéseknek pedig mindenkor félévenként előre kell lefizetetni; ellenkező esetre a' szabályokban kitelt, vagy a' választottság által megengedetett határidő eltölte után a' késedelmes tag minden befizetett pénz elvesztése mellett visszavonhatlanul ki fog a' tagok számából töröltetni. — 6) Mind az évenkénti pótlékpénz, mind a' házassági taksa, kivevén, ha a' tag a' 3 próbaév lefolyta előtt meghalna, az Intézet sajátjává válik; és mind ezen pénz, mint az 1834-iki január 1-ső napjától fogva felemelt esztendei segédpénznek harmada, pontosan elkülönöztetni, 's a' tőke gyarapodására, elegendő bátorság mellett gyümölcsözőleg kikölesönöztetni, a' nyugpénzek 's más kormányzási költségek fizetésére pedig azonban az esztendei jövedelemnek csupán két harmada, 's az Intézet tőkétől járó kamatok fognak fordíttatni. — 7) Mivel az Intézet főképen az özvegyek és árvák javára vagyon alapítva, jövendőben az Intézet tagjai a' szabályok szerint őket illető egész nyugdíjt egyedül akkor fogják kapni, ha vagy nőtelenek, vagy özvegyek és kiskoru gyermekeik nincsenek; a' házások azonban, kik nők részére nem mondottak le nyugdíjukról, e' nyugdíjuknak csak felét huzandják, más felét pedig az özvegyek, és ugyanannyi éven által, hány év leforgása alatt férjeik a' felében részesültek, melly évek után szinte ezen özvegyek az egész nyugdíjt megnyerik. — 8) Hogy az özvegy nyugpénzt kaphasson, szükség, hogy férje három évig az intézet tagja legyen, vele egy évnél tovább házasságban éljen 's tőle törvényesen elválásza ne legyen. — 9) A' nyugpénzek ezentul a' beiktatás 4-dik évtől bezárólag 10-dikig 100 frtban, a' 11-től 15-ig 150 fr. a' 16-tól 20-ig 200 fr. a' 21-től 25-ig 250 fr. a' 26-től 30-ig 300 fr. a' 31-től 35-ig 350 fr. a' 35-től 40-ig 400 frtban határozatnak meg. — A' már nyugpénzt huzó tagok, és özvegyek, kivevén azokat, kik az 1811-ki finanspatens következtében már felényire le vannak szállítva, ezentul az előbbi szabályokban kivetelt, 's eddig fizetett nyugpénzüknek csak felét kapják azért, mivel járandóságuk befizetett pénzeikkel mint pénzzel viszonyban sem állanak, és az eddigi szabályok szoros értelme szerint ugy is nyugdíjuknak már régen le kellett volna szállíttatni. Egyébíránt az ezen Intézet részéről már nyugalmazott tagok, ha nőtelenek, vagy özvegyek, és kiskoru gyermekeik nincsenek, az új szabályokban, beiktatásuk óta eltelt évek számához kiszabott nyugdíjukat egészen meg fogják kapni. — 10) Az özvegyasszonyok házassági jutalmi jövendőre bezárólag 25-dik évökig 400 frtban; 26-tól 30-ig 350 fr.; 31-től 35-ig 300 fr. 36-tól 40-ig 250 fr. 41-től 45-ig 200 fr. 46-től 50-ig 's ezentul 150 frtban fognak állani, mellyek a' tett jelentés után azonnal, mindazáltal azon feltétel alatt fognak csak kifizeteni, hogy az özvegy még férjhez menetele előtt nyujtsa-be folyamodását. Az Intézet tagjai az eddigi szabályok 37-dik szakaszának értelmében felszólíttatnak, hogy ezen javaslatba hozott változások iránt véleményüket legfeljebb 1837. martiusa végeig az Intézet választottságának postabértől menten nyilatkoztassák, mire nézve egyszerűen világosan kijelentetik, hogy kik nyilatkozásaikat bé nem küldendik, azok ugy fognak vétetni, hogy ezen változásokban megnyugodtak, 's azokat tökéletesen helybenhagyták. A' magyar nyugpénzi Intézet választottságától.

A' nemzeti casinoi alkotó szabályok 6-ik pontja szerint, a' téli köz-ülés f. e. január 29-én reggeli 10 órakor változhatlanul fog tartatni. Ezen gyűlés tárgyai a) az intézet mostani állapotjáról az igazgatók és választottság által teendő jelentés. b) az új igazgatók és választottság kinevezetése. c) a' Casino további fentartására és emelésére szükséges intézkedések. A' részvényes urak ezennel megjelenésre kértnek. Pest, január 6-án 1837 Pregardt János m. k. igazgató.

Pozsony. A' jég, melly már jan. 4-én délután, a' víz emelkedő magossága mellett is, sűrűn fedezé Dunánkat, 5-én reggeli 7 óra körül megállott 's már járnak is rajta, noha nem elég biztosan.

Brassó. Nov. 25-én éjjel, a' brassai havasokkal kapcsolatban levő oláhországi bérczeken szüntelen esvén az eső, az ezekből eredő Tellás patakját annyira megnöveszté (v. inkább a' hó-lé) hogy reggel, a' partján levő malmoknak semmi nyomát sem lehet látni. Emberek ezen áradásnak 7 lett áldozatja, kik közül négyen, hajnalban, egy lovas-szekezen sietőleg útaza neki hajtána, k tartván nagyobb aduzadásától. A' villám sebességű folyam, előbb a' vízbe mélyebben hatolt lovakat csapá-le, 's ezek ön nehézségük által, a' parthoz még közel szekezetmagok után rántván egy pillanat alatt hullám közé sodródának. A' segedelmet a' víz szemlátomásti növése, 's terjedése elzárá, 's csak holt tetemeiket foghaták ki későn este felé. Erd. H.

Jassy (Moldvában) dec. 15-éről: az itt régóta létező poli-

rikai feszültség, úgy látszik, végéhez közel. Az ellenzékot alkotó bojárok nagy részint kibékültek, vagy legalább ohajják a kibékülést. Csak három férfi tartá még fen hajthatlan büszkeségét, 's ha ezek is engednek a hon javáért, úgy derült jövendőt reménylhetni Moldvára, a' mi annál kívánatosb, mert a' mostani fejedelem fölvilágosult 's becsületes ember. — Moldva legszebb asszonyinak egyike, Pulcheria Gecika, Theodoraki nemesur' hitvese, a' jószágán átömlő folyam habjaiba ölte magát. Hihetőleg már oda is elterjedt az érzelő regények olvasása! — Az orosz czár névünepére két táncmulatság készül, egyik az uralkodó hgnél; másik Noznován Miklósnál. — Mayer ur, lécsi zongora-virtuoz dec. 16ánadá a' játékszínben első hangversenyét fölemelt belépti árral; — ismét új jelei az európaisodásnak. — A' kereskedői világban nagy zúdulást okozott Bell és Andersohn bukaresti ház megbukta, hol a' vészteség 5 millió piasterre (egy piaster 9 kr. p. p.) megy. — Szóban forog egy moldvai nemzei játékszín építetése is; — valljon nem előzi é meg édes miénket? —

Iparhírek: az iparvilágban a' téli hideggel némi dermedés álla be. Egynyiretű egészfinom gyapjút nem igen keresnek; Londonban 10—20 p. forintnyit esőkent ára. Kétnyiretű téli gyapju azonban a' legutóbbi nagyszombati és brüni vásárokon nem rosziul kelt, 's ára előbbi maradt. — Jó minőségű nyári gyapju is folyvást megtartja árát. — Erdélyi, bánági és oláh gyapju mázsája 1—2 p. fo. rintnyit szálla áraban alá, de kivált honi szükség - fődözésre, meglehetősen kelt. A' mézet nem veszik, viasz ellenben felszökken, a' nyúlbor igen drága, az égettbor szinte. — Repezoalaj szerfölött olcsó. — Mindennemű hüvelyes veteményel el van az árutér borítva 's ez igen középserű áron kél.

Buda: Albert Ferencz ur a' cs. k. csillagász torony' segéde köv átnézetét adja mult december időjárásának: dec. hónap, mely különben éghajlatunk alatt a' téli hónapokhoz számítottik, egészen meztagadá ez uttal saját téli karakterét, 's inkább őszi jelenetekben mutatkozott; csak végnapjain tört ránk a' tel egész szigorúsággal. A' légmérő általában közép magasságon álla, de gyakori 's rendkívüli gyors változásokat mutatott; 18án 27²/₃ hüvelyknyi magasságon állva, öt nap alatt 27 hüvelyken alul esett. De, a' mi legnevezeteseb, a' hónap elején az évi-közép magasságon állván, dec. 10ig oly mélyre süllyedt, mint nálunk még sohasem vétetek észre, 's ez az idei légmérőállás minimuma. Nyolcznap mulva ismét a' már említett leguagyobb magasságra szökkenett. A' meleg dec. 6aig szokatlanul nagy, lassanként fogyatkozott csak, míg a' hőmérő 13án fagyponot ért 's e' körül, majd alatta, majd felette folyvást letegetett. A' hónap nevezetes tüneményei közé tartozik az esős napok nagy száma is, t. i. tizenegy, holott decemberben az eső általában ritka; sok eső igen ritka. Az ég egészen derült sohasem volt, egészen felhős 13 napon; hó esett négy napon, ködös idő volt 24 nap, 's ezek közül 8 napon regtől estig tartott. Uralkodó szelek valának az éjszakai és éj-nyugati. Zivatar kétszer dühöngte.

A U S Z T R I A.

A' bécsiek jó étvágya régóta ismételtes. Egy levelező árulást követ-el kedves honfiai gyonrán 's elbeszéli egész őszinteséggel, hogy Bécs 330 ezer lakosa közül mindegyik egyre másra, 35 pint bort 's 2 akó sört, de csak $\frac{2}{3}$ meszely égettbor 's $\frac{2}{3}$ pint ecetet; 130 font marhahúst, 6 darab szárnyas állatot, 23 pint tejet 's 128 darab tojást emészt meg évenként; borju majd egy egész jut két emberre, egy nyúl három emberre, halból $\frac{2}{3}$ font; vajból és zsirból 8 font; sajtól $\frac{2}{3}$ font; a' mi valóban tisztos mennyiség, ha meggondoljuk, hogy a' lakosok nagy része öreg, 's beteges is lehet, vagy finom nő, vagy kis gyerek, ki apjai erényét még férfiai kifejllettségre nem juttathatá.

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

Dec. 26án délben a' Parisban levő követek előleges gyűlést tartottak a' kamara értekezési terében nyilvánással meghatározni azon 20 tagból álló küldöttséget, mely következő napon a' királyt elfogadja. Azonban számos követ-tag, kiket legkésőbb dec. 26ra vártak, még nem érkezett meg. Annyi hó esett, hogy a' postákat valamennyi országon elkéstette, 's a' gyorszekerek, mellyek különben reggel 7 órakor szoktak megérkezni, most gyakran éjjel 9 órakor érkeznek. —

Galigani Messengere dec. 27ről délután 3 órakor másodszori kiadásában jelenti a' kamarák ülése megnyitását, 's egy ugyan-ez alkalommal megkísértett merényt a' király'élete ellen. E' merény körülményei következők: A' törvényhozó kamarák megnyitására minden rendelés megtörtént, hogy a' király menete a' Bourbon palota felé intéztessék szokás szerint. Mint máskor most is katonaság vala fölállítva, de mivel az idő igen zordon vala, kevés néző jelent meg az utcákon. Néhány perez mulva miután a' királyi kíséret a' tuileriákat a' Pont royal felé vivő kapu elhagyá, 's mig a' parton összegyűlt néptömeg a' királyt kiáltásokkal üdvözlé: egy elég tisztos öltözött fiatal ember (Meunier) gyilkos merényt követett a' király'élete ellen, pisztolyt darrantván elrá, mely azonban őt nem találta. A' gyilkos olly közel állott a' statushintóhoz, mellyben a' király, 's két legidősb fija, Orleans és Nemours hgek ültek, hogy a' király jól ráismérhetett, 's a' nemzeti őrségnek megmutathatá őt, melly azonnal el is fogta 's a' kastélyi őrházba vitte anélkül, hogy ellenszegült, vagy megfutamodni akart volna. — A' sereg 's nemzeti őrség annyira felindult é' fiatal ember ellen, hogy majd ott helyben feláldozta őt haragjának. Orleans 's Nemours hgen a' szétpattant hintó üveg töredékei könnyű sebet ejtének. A' király az egész történet alatt hidegvérű maradt, 's miután a' gonosztévőt elfogták, újat folytatá a' kamara felé. A' király kocsija előtt a' királyné, Adelaide assz. 's a' hgassz. mentek

A Bourbon palotában már korán megtétettek a' szokott intézetek a' rend-fenntartására. A' disztvények most is ugyanazok voltak,

mellyek a' tavalyi ülés - megnyitáskor. Egy vörös bársony karszék magos alkotványon a' király számára volt készen; mindkét oldalról két kisebb ülés szinte vörös bársonnyal bevonva, 's ezek fölött menyezet, számos háromszínű zászlókkal. 10 óra után néhány perez-czel a' karzatokat megnyitották a' közönségnek, melly beléptijegyekkel volt ellátva. Főleg számos asszonyiség jelent meg, de mind téli köntösben. — 12¹/₂ lig kevés követ jelent meg; de nem sokára többen. 12¹/₂kor Pasquier báró vezérlete alatt megjelentek a' pairek 's a' statustanács tagjai, mindnyájan tiszt ruházatban. — Kévéssel 1 óra után megjelent a' királyné, 's Adelaide asszonyiség a' hgasszonyokkal, kiket a' gyűlés hangos: „vive la reine!“ kiáltással fogadott. Pontban 2 órakor a' király lépett be. E' pillanatban az egész gyűlés fölkel, 's lelkesült, több perezig tartott éljen kiáltással üdvözlé ő fölségét. A' király szívére téve kezét ismételve meghajlott a' hallgatóság előtt. Arczban egy kissé ugyan halvány de különben jó színben vala, és szilárd léptekkel hágtott a' lépcsőzetben a' királyszek felé. Orleans és Joinville hgek a' király jobbján, Nemours pedig balján foglaltak helyet. Nem sokára elkezdé a' király a' megnyitó beszédet olvasni, mit végig szilárd hangon tett, kivévén azon helyeket, hol a' constantinei szerencsétlen szállítványról 's a' gyilkos merénytől előbbi megszabadultáról vala szó. E' helyeken szava mély megindulás miatt reszkete. A' megszabadulását tárgyzó hely ismételt kiáltással: „Éljen a' király!“ fogadták.

Következő, a' beszéd mellyel Lajos-Fülöp a' kamarai üléseket megnyitá: Uraim! Franciaország aratja már bátorsága 's bölcsesége gyümöleseit. Intézkvényei szilárdulnak, jóléte növekszik, 's midőn ma Uraságotok összegyűjtöm, csak szerencsét kívánhatok magamnak 's Önöknek hazánk javát érdeklő faradozásink sükeréhez. — Minden külföldi hatalom biztos békét ígér. Ugy látszik, a' világ nyugalma hosszash időre van biztosítva minden zavarodás ellen. — Diplomatai összeköttetésünk az éjszakamerikai egyesült státusokkal ismét folyamatban. Az 1831ki jul. 4diki szerződés végre jut, 's okom van számolni arra, hogy ezental semmi sem háborítandja meg a' jó egyértést, melly a' két nemzet közt olly hosszasan 's boldogítva álla fen. — Franciaország és Schweiz közt némi fatólagos viszály támadt; de ki-elégítő fölvilágítások adtak 's a' benső barátság, melly e' két országot olly sok év óta összekapcsolá, ma már ismét helyreállott. — A' felszigetet még szerencsétlen szakadások nyugtalanítják. Komoly történetek rengeték meg a' madridi 's lissaboni intézkvényeket, 's a' polgári háborúmaig sem szűnt meg Spanyolországot pusztítani. Nagy-britannia királyával folyvást karöltve, lélekisméretes hűséggel gondoskodom a' négyes szövetség sikerítéséről azon szellemben, melly azt létre hozá. II Izabella királyné thronjának megerősülése legőszintébb kívánságim egyike, 's reményem, hogy az alkotmányos monarchia győzend az azt fenyegető veszélyeken. De szerencsét kívánok magamnak ahoz, hogy Franciaországot azon áldozatoktól, mellyek terjedelme elláthatatlan, 's a' felsziget benső ügyeibe avatkozás kiszámíthatlan következményitől megőrizém. (Éljen tetszés jelei.) Franciaország, gyümölesei vért őn ügye számára kíméli; 's ha azon fájdalmas szükség esetében van, hogy őket, ótalnára vért önteni szólítja föl, akkor is csak dicsőséges zászlóink alatt indul csatára a' francia katona (új tetszés). — Afrikában sajnos vesztetésegeket szenvedtünk. Ezek mélyen szomoríták szívemet. 2dik fiam, mint már előbb testvérbátyja, osztályos vala vitéz harcossink szenvedési 's vesztélyeiben. Ha ohajtott süker nem felett is meg iparjoknak, mégis vitézségük, állhatatosságuk 's bamulatra méltó elszántaságuk zászlóink méltó dicsőségét épen tartá. Önök velem együtt el lesznek határozva, hogy afrikai fegyverinknek az őket illető győzelmet 's otani birtokinknak a' teljes bátorságot biztosítsák. — Éllemet gyilkos merény fenyegeté. A' Gondviselés elfordítá rólam az ellenem szántesapást. (Éljen megindulás.) A' szeretet bizonyosági, mellyeket Franciaország nekem nyujta, legbecsesb díja munkám 's őn feláldozásimnak. (Kiáltás: éljen a' király!). Egy olly esztelen mint bűnös zendülési merény, néhány pillanatra elbámított egy nagy várost, de mellynek nyugalma ez által meg sem háborodék, sőt nem egyébre szolgált, mint vitéz hadsergünk hűségét 's a' nép jó érzelmeit teljes fényben tüntetni elő. — Olly sok büntetésreméltő törekvés sükeretlenségére végre lankasztani kezdé a' szenvedélyeket 's lesujtani vakmerőségöket. Az idő már eddig is sok gyűlölséget elszunnyasztott 's naponként édesbiti a' kötelességek terhét, mellyeket tölem kormányom' körülményei kívánnak. Szívem sugalmát követém, midőn embereknek kegyelmet adtam, kiket a' törvény karja ért. Csak ollyanokkal volt közöm, kik a' törvények' hatalmát elismerék. Hlyképen hívem a' charta által nekem adatott jogok legbecsesbiket gyakorolhatni, a' rend biztosítékának 's törvényhozásunk alapelveinek gyöngetése nélkül. — A' törvényeken kívül, mellyek eddigél Önök elibe terjesztettek 's ujabban tanácskozásba vétetendők, foglalatoskodandnak Önök még többféle javaslattal, mellyek közül némelylek családomat illetik, mások törvényink javítását tárgyzák. — Pénzügyünk a' legkielégítőbb állapotban van. A' status bevétele felülmulja a' rendes költségeket. Rendszabályok fognak Önök elé terjesztetni az utóbbi gyűlésben nyilatkozott kívánathoz képest, (az őt pcent leszállítására nézve) mihelyt a' tökepenzi fölösleg visszatérte megengedi ezt kormányomnak. — A' kereskedési csüggedés, melly más országokban érezhető vala, benső jólétünkre igen csekély befolyással volt. Némelylek helyeken azonban sajnos panaszokat hallhatni, mellyeket enyhíteni törekvésünk; 's okom van reményleni, hogy csak ideiglenesek azok 's hogy a' gazdaság növekvése a' nép jólétét minden oldalról biztosítani fogja. — E' szerencsés süker gyorsab-

előteremtésére, 's Franciaországnak, a tudományok 's nemzeti jólléti haladás-ígérte hasznok megszerzésére, azt parancsolám, hogy a nyilvános munkák nagy összessége legyen Önök tanácskozására egyik tárgya. A' pénzalapok, miket Önök a nyugati utakra megszavaztak, már is megváltoztaták e' tartomány ábrázatát 'skitépték a' polgári viszálykodás magvait. E' köv. gyűlésben a' még hátralevő hiányok, utak, hajózás, csatornák, kikötők, 's Franciaország nagyságát bizonyító 's méginkább emelő közintézmények 's emlékek, fontos javaslatok tárgyai lesznek. — Haladjunk, uraim, továbbra is ez uton; ez által hazánk boldogsága alapját vetjük meg. Gyámolítva Önök törvényszerű segédhatása által, képes valék új lázadásoktól megőrizni azt, 's intézményink szent zálogát megmenteni. Kapcsoljuk mind erősen törekvésünket össze, 's napról napra látni fogjuk, mint terjed és szilárdul a' jórend, kölcsönös bizodalom, jóllét, 's részeseülünk mind azon jótékony következtetésben, mellyre egy nemzeti kormány pajzsa alatt élő szabad ország teljes joggal számolhat. — A' beszéd után, melly a' gyűlekezlet ismételt tetszés-kiáltásával fogadtaték, több újdonságot követve le a' szokott esküt.

Egy párisi levél többek közt így elmélik Franciaország jelenéről: „Mi a' status főntebb régióiban történik, a' mélyen álló néptömeg előtt idegen marad; még a' követkamra is vagy épen nem vagy csak aligalig és távolról érdekli a' közembert. Kívánatos lenne, hogy a' nép képviselői kevesbet gondolnának Thiers és Guizot uralmával, 's többet az ország' bajaival; mert jöhet idő, hogy az alsóbb néposztályok elmellőztetése kíméletlenül riasztandja fel őket álmaik 's cselszövényeikből. — Franciaországban majd mindenfelé, 's naponként fordulnak elő esetek, mellyek bizonyítják, milly gyöngék 's szakadoztak a' status eddigi ó rendjét összetartó kötelek. Mi szomorú dolog a' legtulságosb vigyázati szabályokhoz folyamodásra lenni kényszerítve! — A' tuileriák mostani őriztetése csakugyan ijesztő. A' palota közepén, a' pavillon alatt éjenként egy zászlóalj katonaság őrködik jólfutott előteremben; a' király halószobája melletti teremben pedig folyvást 15 ember van ébren, kik a' legkisebb zörrenésre kéznél vannak, 's előlött még több osztály katonaság vigyáz, jár 's két a' tuileriakertben 's a' kir. vár közelében, kemény töltésű fegyverekkel. — E' mellett naponként szaporodnak a' rablások 's betörések magányosak házaival; minden képzeletet meghaladó szemtelenséggel űzik a' tolvajok mesterségüket 's nemesek újjel, de estvénkint sötét világos nappal is.

Avesnesben dec. 16án egy republicai irányu összeesküvés fődöntetvén-föl, számos elfogás történt. Több alászt is volt a' dologba keveredve. — Soult marsal dec. 22én Parisba érkezett, 's azóta háza folyvásti vendégostrom alatt van, mert a' leendő miniszterváltás esztére ő lenne azon személy, kikörül az új szerkezetet forog. A' constantinei szerencsétlenség megerősíté azon szükség érzelmét, hogy a' hadserget egy érezakaratu 's nagy tekintetű férfira kellene bízni. Ezért minden párt a' marsalra függesztli szeméit; de ő egyik felé sem hajladox, hanem megtartja független önállását, hogy annak idejében ő szabhasson fölleteket; minden párttaligen hidegen bánik, 's egyikelőtt sem nyilatkozik. — A' Constantineből Bonába visszatért francia katonák közt n ost az ágyi betegségek erősen dúlnak, mint a' háboru. Jussuf-bey látván a' dolgok rossz fordulatát annyira elesüggedt, hogy meg akará magát ölni 's Clauzel marsal alig tudta lebeszélni e' szándékrol. Ő mindenét elveszté, a' miye volt, még sátorát is. Most már semmije sincs fizetésén kívül, mellyet mint francia osztálynok-tiszt húz 's a' testén levő ruhán kívül. — A' Siecle szerint Clauzel marsal beküldé elbocsátási kérelmét 's azt el fogadák. Mortemart hg. lenne helyébe afrikai kormányzóvá. — Talleyrand hg ismét Parisba érkezett. A' 83 évű öreg járnai nem tud ugyan, de különben egészséges. A' tuileriákban a' bejárásnál egy zselyeszek áll készen számára, mellyen a' király szobáiba tolják udvarlásakor.

A' párisi ügyvédkar dec. 23án és 24én nagy mozgásban volt, mivel a' cassatiószek e' napokban az ügyvédség függetlenségére nézve igen fontos jogesetet ítél el. Dupont ügyvéd t i a' törvényszék előtt bizonyos vallatási ügyben azzal oly szóvitára fakadt, melly közben a' törvényszék ellen oly kifejezésekkel élt, hogy azok tiszteltleneknek ismértetvén, ő egy évi hallgatásra, vagy is az ügyvédségtől fellüggesztésre íteltetett. A' cassatiószek helybenhagyá ezen ítéletet, noha maga Dupin a' főügyész, — a' követház elnöke, — sürgeté annak eltörlesztését. — Lubecki hg, kimár régidőtül fogva tartózkodott kormányja külön bizományából Parisban, haza felé készül. Ebből azt következtetik, hogy alkudozásai bizonyos régi követelések tárgyában, mellyeket Oroszország Lengyelország nevében teszen, vagy felben szakasztattak, vagy legalább, 's mi tán hihetőbb is, bizonytalan időre halasztattak el általa. A' francia publicisták e' követeléseket sehogy sem akarják elismerni. A' kormány nem is mer velök előlépni. Úgy látszik Muratné joga 's követeléseit Neuilly kastély iránt bizonyosak, csak arról vitatkoznak még: vajjon a' királyt, vagy a' kincstárt illeti e' a' visszapótlási költség. Muratné, egy milliót kíván, ha a' király mezei lakát meg akarja tartani. —

Le Siecle lap szerint Lipano grófné (Muratné asszony) Parisba utazása azon czélból történt, hogy Neuilly iránt követelését indítsa meg. E' mezei jószágot ő, mint bergi nagygné 's később napolyi királyné, saját pénzén vásárolta, Napoleon a' korona javival egyesité, XVIII Lajos pedig cserében az Orleans háznak adá.

Az utóbbi időben keletkezett számos egyesületek 's részvényes társaságok közt, egy kitünteti magát 75 ezer frank tőkepénzzel, melly azon czélra állott össze: hogy „a' különfajú vadász kutyákat megnemesítse 's javítsa.“ — Viennot a' „Corsaire“ felelős szer-

kesztője Duponchelnek a' nagy dalszínház igazgatójának becsületsértései miatt a' rendőrszek által 200 frank bírságra és költségmegtérítésre íteltetett. —

Apponyi gróf, mint francia lapok beszélik, Rossini kirántotta álmokorságából, 's rá bírta, hogy az ausztriai császárnak Majlandban leendő megkoronázására daljátékokat szerezzen. A' maestro nov. első napjaiban Parisból Olaszországba utazott, hogy az ott mindenkor készenálló költeményekből (textus) válasszon. A' daljáték, mint mondják, folyó év febr. 1re kész lesz.

PORTUGÁLIA.

Lissaboni levelek szerint, az új cortesgyűlésre választott követekek többnyire mind tulongó néppártiak, minélfogva sok szép beszédet remélhetni, de kevés előhaladását az ügyeknek. A' cortes elibe terjesztendő legelső indítványok, úgy mondják, kizárólag a' pénzügyet tárgyalják. A' ministerek már elkészíték az új adó-vetés tervét. Pénz minden esetre szükséges nekik, ha azt akarják, hogy az ország kereke 's műszere el ne akadjon. De vajjon mikor lehet 's kell az adót kivetni. Most legalább, midőn a' szegénység 's nyomoruság a' nép közt napról napra 's iszonyuan növekszik: lehetlen. Lissabonban úgy szólván nincs is többé jóllét, 's az itteni élet minden előbbi kényelme 's öröme elenyészett. A' színházak üresek; a' müipar elszibbadt; 's mi több, a' miguelpártiak éjszakai mozgalma rettegésbe is hozá a' főváros polgárságát. Az ellenséges csapatok egyike már 8—900 főből áll, mellynek szétesztelésére a' portói őrsereg van rendelve, noha igen óvakodva fordítja a' kormány illynemű merényekre a' rendes katonaságot, mert fél, hogy hátralevő zsoldja miatt zugalódásra fakad, sőt legnagyobb szükség idején is cserben hagyja; 's a' kormánynak e' félelme nem alaptalan: mert a' hadsereg közt valóban nagy a' féltelenség.

SPANYOLORSZÁG

A' mult lapjainkban említett cortes-végzemény, következő elméll. edésre bír a' Nationalt: A' spanyol ministerium megnyeré a' cortestól a' kívánt rendkívüli hatalmat. Most határtalanul uralkodik a' polgárok szabadságán, mert a' törvény megengedi mind azt a' canari szigetekre küldhetni, ki utjában áll; szóval a' ministereknek legtágasb hatalom van kezeik közt. De vajjon erősek lesznek é ez által? Jobb következményük lesznek e' az általok vezetett ügyek? Könnyebben elháríthatóké a' Spanyolországot fenyegető veszélyek? Egy ájulongó gyűlés korlátlan hatalommal ruházott föl egy szinte alélatos kormányt. De nem a' törvénybe foglalt hatalmat kell nézni, hanem azon férjfiakat, kik azt adák, 's kik elfogadják. Minő zendülési buzgalmat mutatott a' cortes? Milly erőnek 's észtulajdonoknak adá jelenését Calatrava ministeriuma? Szintolly utálatos mint neveléses, midőn a' kormánynak szolgálólag engedelmessé gyűlés 's egy a' veszélyek nagyságával mérközni nem tudó ministerium, az áruba bocsátott hatalmat így adja és veszi, 's magát a' törvények fölibe helyz. Arra, hogy valamely rendkívüli hatalommal fölruházás gyümölcsöző legyen, azok, kikre azt ruházzák, szükségkép köz bizodalomban álljanak; ezt pedig csak oly fényes tettek által eszközölhetni, mellyek a' lelkekben semmi gyanut nem hagynak magok után. Illy határtalan fejdelmiséggel uralkodott hajdan a' tanács Franciaország viszonyain, de ez a' fölkelést egész tömegestül is elintézté, létegesité, 's 14 hadserget állított ki, mellyel ugyanaz időben harczolt Europa 's a' belső pártok ellen. Ez alkalmas volt ama' roppant hatalom elfogadására, mellyel fölruházatték. De vajjon minő joggal kívánhat korlátlan hatalmat Calatrava szerencsétlen ministeriuma, melly még csak Gomeznek utját szegni 's Bilbaot ostrom alul föl szabadítani sem tudja? Vajjon minő ürügy alatt engedhetni annak illy hatalmat? Minő zálogát adá ez ama' zendülési buzgalomnak, melly az ország védelme 's megmentésére mindent kész cselekedni? Ki kezeskedik, ha nem szintugy fél e' a' fölzigatott népszenvédelek győzödelmétől, mint a' d. Carlos általi meggyőzéstől? A' carlistakon nyerhetendő győzelem sokkal valódibb hatalmat szerzett volna és szerzene a' ministeriumnak, mint a' szolgálatra kész cortes által megszavazott pusztá törvény. Ugyan mit fog cselekedni a' ministerium e' hatalommal? Madridban uralkodhatik; de a' tartományokban nem; 's mivel erőtlensége oly nagy, hogy egy guerilla-csapatot büntetlenül kénytelen egész Spanyolország szerte dulva 's kóborolva hagyni; vajjon hol találand eszközöket az egész nemzet fölötti uralkodhatásra? A' spanyol ministerium mintegy készakarva forog egy körpályán, mellyből kihatolni nem képes, hacsak véletlen eset nem nyitand neki rést. 's a' t.

Madridi levelek szerint: Mendizabal azt véli, hogy midőn a' cortesgyűlésben többséget szerze a' ministeriumnak, egyszersmind tervei valósíthatására is mindent megnyert. Hatalommal ellátva hívén magát, minden személyes ellenséget 's torzsongani merészlőt börtönbe zárathatni vagy törvényes ítélet nélkül a' canari szigetekre száműzhetni: messzeható pályáját szemléli maga előtt az önkénynek, mellyet azonban egy tartományi kilobbanás sokkal hamarabb keresztül vághat, mint a' ministerium hinni hajló. A' mi jelenleg történik, az megerősíté amaz igen nagy igazságnak, hogy minden törvényhozó gyűlekezlet, mellyet birtoksajátságon fekvő választásdíj nélkül a' nép nevez ki, örökösen a' kormány rabszolgája lesz, különösen ez országban, hol semmi magasb pálya nincs a' nyilvános hivatalon kívül. Illy rendszer alatt nem egyéb a' nemzeti képviselőség, mint valódi esalárdság. Azért nem volt a' mi cortesgyűlésünkben szendélhető valamely rendszeres ellenzék (oppositio) a' ministerium bármí kérelme, akarátja 's tettei ellen. A' legcsekélyebb hivatal, mellyet egy descamisado követ rokonának nyujt a' kormány:

szavazal-nyeréséget hoz neki; 's bizvást elmondhatni, hogy száz hivatal, melyet a' ministerium annak idejében elosztogathat, untilg elég arra, hogy magának szótöbbséget szerezzen 's ezt biztosítsa. Meggyőződhetni továbbá arról is, hogy a' cortes kebléből sem zenedülés, sem ministerium-bukás, sem republica nem születik. Legfőlebb a' titkos társaságok tagjai merészeltnek valamit. Ezek most kétségkél elő fognak lépni; mert csupán létezésük megtudása is, mit Calatrava fődöze fel, nagy rettegést okozott a' követeknél. E' tagokat érheti legelőször is azon sors, hogy a' canari szigetekre szállíttatnak. Mondják azonban, hogy Calatrava a' felfödözéskor egy titkos társaságról mégis megfélekedett; a' „főnséges templariusok-érül t. i., mellynek, barátival együtt, ő is tagja; vagy legalább volt, 's melly Istruriz ministeriumára oly kártékony befolyással hatott. A' Tribuno és Corsario lap példáját hihetőleg több folyóirat is követendi 's a' sajtók munkálkodását úgy szólván megszüntek gyanút tekinthetni. Más részről ellenben általános panasz támad az angolokra, kik különben a' föllengődi párt bálványi voltak. Nem boesáthatják meg Evans tábornok hidegvértiségét, melyet Bilbao szorult állapotjára nézve mutatott, 's közönségesen azt hiszik, hogy jelenleg semmi másról nem aggódik, mint a' nagy nyomosságu St. Sebastian 's Passages kikötő megerősítésén; ezt pedig a' mi költséginken, de kizárólag az angolok hasznára. Zugolódást okoz azon körülmény is, hogy tömérdek pénzt küldenek ki Angliába, fegyver, katonai köntös, 's egyéb hadiszer-vásárlásra; mert eddig oly hiedelem uralkodott, hogy mind ezt hitelben fogjuk kapni, míg szerencsés helyzetünk engedendi adósságunk lefizethetőségét. Az e' miatti ingerültség annyira megy, hogy magát az angol követ személyét is üldözöbe veszi, 's házi életéből is fűrkész elő tetteket, mellyeken gúnyolódását alapíthassa. Különben pedig hamari jobb jövődöhez nem igen van remény; sőt újabb bonyolástul retteghetni. Ez okozza, hogy a' kiköltözés napról napra szaporul, különösen a' vagyonosb osztálynál. Utczákon és sétányokon alig szemlélhetni egyéb kocsiókat mint bérletieket. Mi pedig a' pénz dolgát illeti; a' napról napra csökkenő kelet (cours) eléggé bizonyítja, hogy a' kész pénz nagyon is ritkul 's külföldre takarul; mivel pedig a' tisztviselők már majd 6 hónap óta fizetetlenek; a' köznyomosság borzasztó alakot kezd ölteni. Egy másik madr. levelező politikai bonyolások újabb fonalat nyújtja egy történetben, mellyről így tudósít: Még mielőtt a' cortes által engedett ministeriumi rendkívüles fölhatalmazásról szóló végzemény kir. megerősítést nyert 's ez által törvényt lett, kinszerítve látá magát a' kormány erőszakos lépést követni el egy idegen ellen. Tudva van, hogy mintegy három hónap óta bizonyos Jelszki lengyel gróf tartózkodik itten. Mivel látták, hogy e' férjfiu az angol és francia követséggel nagyon bizodalmas viszonyokban áll, hogy a' cortes gyűléseiben naponkint figyelmes részt vön, 's minden nyilvános alkalommal zajosan lépett föl: azt akarák némelylek következtetni, hogy bizonyos politikai célbul tartózkodik itt. Tegnap (dec. 16.) megjelent nála egy rendőr-tiszt 's minden irományt zár alá vette, azokat, mint mondá, a' hatóság elibe terjesztendő. Némelylek azt állítják; a' gróf magaviselete gyanút gerjeszte a' kormánynál, hogy ő valamely — Spanyolország iránt barátságatlan — hatalom titkos ügyvivője; mások e' bánást a' gróf által viselni szokot fejr kalapnak tulajdonítják, melly bizonyos párt tagjainak ismertető jele. Azonban Jelszki egészen ártatlannak nyilatkozik 's az eset miatt keserű panaszt tön az angol követnél, ki iránta mindig különös tisztelettel. Mint mondják, már Villiers intézett is egy nyomos előterjesztést Calatravához ezen igazságtalan bánásmód ellen az idegenekkel; 's remélhető azon nagy befolyásnál fogva, mellyel Villiers bír, hogy Jelszki gr., ártatlansága esetében, fényes elégtételt nyerend, 's hogy az angol követség védelme alatt levő minden más idegen is meg lesz kímélve jövődöre illy erőszaktul. — Terjengni kezd a' fővárosban a' minapi cortesgyűlésben Calatrava által említett lázadási terv koholójának neve, 's azon gyanu támad, hogy ama' férjfiu a' spanyol ministeriummal is kapcsolatban áll. — Egyszermind azon hír rettegte a' lakosokat, hogy Ribéronak Toledo-ban 's vidékintanyázó osztálya Madrid ellen akar indulni, társinak, a' 4ik őrezredbelieknek, lepoeskolatását megboszulandó. E' miatt, kivált éjenkint, ismét nagy szamu őrcsapat ezírkál az utczákon.

N É M E T O R S Z Á G

A' britt király mint a' hannoverai ház feje Brighton-ból november 19-ől Hannoverára nézve következő házi törvényt bocsatott ki, mennyiben az a' thronöröklés rendét illeti: A' mostani király halála után a' hannoverai királyság Cumberland hgre, 's annak férfi maradékira hárul; ezek kimulta után Sussex hgre 's a' netán ezentül kötetendő hasonló születésű 's a' házitörvények szerinti házassághól származandó férfi utójjára, (tehát Este ezredes kizárásával); ennek kiboltával Cambridge hgre 's férfi magzatira 's végre ha ennek is magva szakadna, Braunschweig Vilmos hgre, 's férfi sarjadékira. —

Az általunk is említett angolváltó-hamisító iránt, ki magát Lowther lordnak adta ki, már megérkeztek Londonból a' hivatalos tudósítások, mellyek szerint nagyon veszélyes 's ügyes csalónak rajzoltatik az. Már 1819ben hamisítások miatt Franciaországban pellengérré (bitófára) megbélyegeztetésre 's öt évi kényszerített munkára ítéltett. Ezen utóbbi büntetéséből később 3 évet elengedtek azon föltételalatt, hogy az országot hagyja el. Ez idő alatt azonban Franciaországban, Belgiumban, Hollandban, Schweizban és Olaszor-

szágban sokféle 's tetemes csalásokat vitt véghez, egyszersmind néhez büntetésekre is ítéltetett, mint névszerint Brüsselben tízévi kényszerített munkára, de mindedig szerencsésen ki tudott a' büntetés alul báni, mivel a' legelőbbkelő angol családok nevei közbetétele által hatalmas közbenjárást tudta pártjára eszközölni. Most magát Lowther természetesen fíjának adja ki; majd elvállik, mennyire fogja ezen nemes ur rokonát elismérni, ki különben oly Proteusnak vagy alak-és színváltoztatónak látszik, hogy az ember azt gondolná, egész csoport csaló van munkásságban. —

A' frankfurti kertész és földművelő társaság folyóiratát szándékozik kiadni, melly a' kertészet 's mezeigazdaság művelésére 's terjesztésére haszon.

Drezdából dec. 19-ől írják, hogy ott egy száz, ki 1813-ban francia hadi szolgálataba jutott, egyszerre megjelent, egy felnőkei (vorgesetzte) által neki hagyott örökség fölvételére. Ez örökség irományokban áll, mellyek pontosan meghatározzák a' helyet, hol az örökség-hagyó, ki 1813ban Drezda körül a' langebrücki sikon hadi biztos vala, 2 millió livrenyi sommát elásott. A' felsőség fölügyelése alatt történt első keresés még eddig sikerre nem vezetett. Oka, miért az említett hadi biztos a' pénzt személyesen 's éltében föl nem vette, a' pénz elástával összekötött gyilkosság volt, 's valóban ásás közben már találtak is ott emberi csontváza.

Poroszországban egy kir. új rendelés a' bírói ítéleteket előlly követelések iránt, mellyek katona személyeket érdeklenek a' status ellen, 's csak a' folyamodás és kérelem útját hagyja fön. Hasonló rendelés már 1830ban is bocsatott ki a' polgári tisztviselők követeléseire nézve. Ezek tehát csak folyamodhatnak 's kérhetnek; de követeléseikhez törvényes bíró által nem juthatnak.

Stuttgartban dec. 6án lélektanilag (psychologie) nevezetes ünemény fordult elő. Bizonyos sütőinast azon gondolat szálolt meg, hogy ő egy helyre van leszegezve v. parancsolva, 's neki ott kell állva vesztleg maradnia, míg len hozadni fogna. Így állott ő mestere lakja előtt Fridrik utczában mozdulat nélkül, kora reggel óta könnyű ruházatban, fején egy kenyérral tölt kosarat tartva, 's reszkette minden tejemében, szegült eszméjén (fixa idea) kívül egészen ép elmével. Az eset különössége minden perczezel új meg új csoport embert csöditte össze. Mindnyájan azon voltak, hogy képzelgése nevetséges állapotjáról meggyőzzék őt; húzták, vonták, taszigálták ide 's tova; de mind hijában; a' fiu ismét előbbi helyére állott. Erővel a' házba huczolták 's ő mindegyre jajgatott, hogy neki meg kell halnia, ha állani nem hagyják, ennél fogva ismét helyére bocsatott. Mivel az előhitt orvosok oda nyilatkoztak, hogy pusztá erőszak ártalmas lehet, sokáig hijában törekedtek őt észokokkal rábíri, míg végre 11 órakor csakugyan kocsiába ülésre vették, 's kórházba vitték, hol csupán nagy aggdásról panaszkodik. —

A N G L I A

Angliában még élnek a' nagy Shakspeare névrokonai közül némelylek, de fölötté szűkös körülményekben, csak legközelebb is lettek London egyik utczájában egy 77 éves öreg embert, Shakspeare Györgyöt, éhséggel 's hideggel küzködve.

Utóbbi szélvihar alkalmakor, melly Angliában dühöng, valóban szomorú sors sujtá Bartlett családot. Egy 20 évü ifju Bartlett, testvér hugával 's nagynénjével Bedvindhól Marlboroughba kocsiózt; útközben egy a' szélvész ereje által gyökerestül kirántott bukfa kocsiójokra zuhant 's az ifjat és nagynénjét holtra zuzá. Bartlett kisasszony élete mégis megmenekvék, ő ugyanis az első ülésről, mellyen bátyja mellett helyet foglalt, nénye felé előre hajlott, midőn a' rögtön veszély rájok csapott, 's e' mozdulata menté meg egyedül. Feje t. i. az akkor lerobbanó fa két vastag ága közt épen maradt, 's e' helyzetben kelle maradnia mintegy két óráig, míg végre segéd után kiáltozása néhány napszámot odagyűjtött, kik az ágakat elfűrészték. Utitársai örökre elnémultak 's testvérbátyja sorsáról annak jéghideg keze tevé csak bizonyossá, mellyet a' rettentő pillanatban megragadott. Egyazon időben a' család idős leánya már halva feküdt az atyai házban, 's a' három szerencsétlen utas gyászruhát indult vásárlani Marlboroughba, 's így csak egy maradt életben a' többinek gyászos vesztét siratni.

S C H W E I Z

Berni levelek Nidauból ezt írják: dec. 10én este 7 órakor Twan lakosai zivataros idő közben a' világító hó ritka látványában gyönyörködhetek, melly eleinte azt hiteté velök, hogy Gerlasingenben gyuladás van. Nem csekély volt azon ljedség, melly némelylek hajóst és utast meglepett, midőn a' tö közepén elsőben egyiknek sapkája szinleg meggyuladni látszott, 's a' phosphori világítás mindnyájokra elterjedt, míg végre aza' vizre is elszármazott. Elvesztüket kerülhetlennek tarták, midőn mintegy öt perc mulva a' világítás hirtelen megszűnt. A' hó világítása, mint tudva van, villanyos üneményen alapszik. —

GABONAÁR: jan. 10dik. Pesten. Tiszta búza 106 2/3 — 96 2/3 — 86 2/3. Kétszeres 73 1/3. Rozs 56 — 53 1/3. Árpa 56 2/3. — 53. Zab 42 — 40 3/8. Köles kása 160. Kukoricza 96 2/3 — 93 1/3.

PÉNZKELET Bécs, január 7én 5 pCentes statusköt. 101 17/32; — 4 pCentes; 99 3/4; — 3 pCentes 75 9/16; — 1820ki 100 frtos kölesön 221; u. a' 1821ki 139 1/16; bécsvárosi 21 1/2 pCentes bankköt. 66 1/8, bankrézv. 393 5/8.